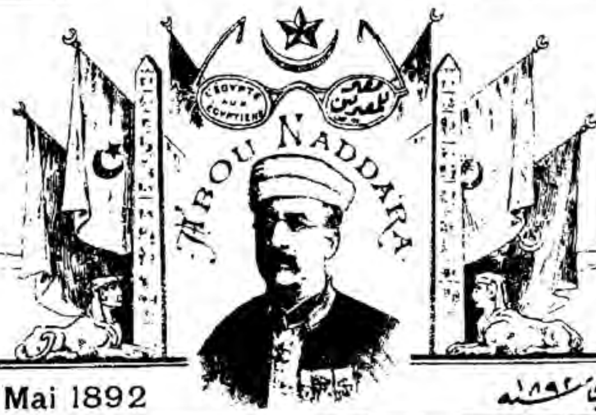
.. جريدة ابي نظاره ..
السنة السادسة عشر

مدير الجريدة ومحررها الاول
الشيخ جيمس سانوا ابو نظاره
نمرة ٦ روجوفروا ماري بباريس
قيمة الاشتراك ٢٦ فرنك كل سنة

LE JOURNAL D'ABOU NADDARA
(16e Année)

Directeur & Rédacteur en Chef
J. SANUA ABOU NADDARA
6, Rue Geoffroy-Marie, PARIS
Abonnement 26f par An

عدد ١٠ باريس في ٢٥ ماي سنة ١٨٩٢

N° 10 — Paris, le 25 Mai 1892

حال بمصر من حلول الانكليز

اردت السكوت فما مكنني حب الوطن . وما استطعت ذوق الوسن . ولم اجد الى الكظم سبيلا وكيف الكتمان على ما دهانا من نزول الجراد الاحمر بوادينا ومسقط راسنا ومحل مربانا وسكن اهلنا واخواننا واصدقائنا وخلاننا ؟ دهمنا الانكليز بدهاها واستولت على مطائب ارضنا وبناها . سكنت اعلى الاماكن . وقاسمتنا في خبز المواطن . دعوى بانها قاصدة بحلولها الاصلاح . وجلب الثروة للامة والنجاح . وبخداعها غوت معظم كبرائنا واستولت على عقول رؤسائنا وزخرفت لهم المحال واخرجت لهم هدى من ضلال . ولقد عجبت لهم من توقد فكرهم . ورجاحة عقلهم . ان ينقادوا لهم بعدما تبين لهم انهم اصحاب الخداع . واولو المكر والبداع . وغشهم واضح كالشمس . لا يخفى على من له بفن السياسة ادنى لمس . ومن نظر في صحيفة القضايا . تبصر بما بذروه من البلايا . في مصر المسكينة . واوديتها السقيمة . وعلم عين اليقين . وظهر له الصدق بالتمكين . وان شئتم فاظهر لكم ادعاهم الباطل في التقدم . وقولهم الباطل في التردم . قالوا ان بحلولهم ونظيم سياستهم وحسن مساعيهم واجتهادهم زادت المصالح . وقلت القبائح . مع اننا لو نظرنا في القضايا الجنائية فقط لظهر لنا صدقهم من كذبهم . وزورهم وبهتانهم . واضع بين اعينكم ايها السادات خلاصة ما جمعه رئيس المحاكم البلدية المصرية من اعداد القضايا الجنائية من السجلات المختصة بها حتى من كان منكم شاكا في خيانتهم فيعلم بان قولي منذ حلولهم الى الآن ليس تعديا عليهم ولا اغراضا لآخر وانما غيرة على وطني واهل وطني بقطع النظر عما هو منتمي اليه ومنتسب له من ملة او دين او رئيس او صعلوك . فكانت الخلاصات الصادرة من المحاكم البلدية في شان القضايا الجنائية القتلية في سنة ١٨٨٤ عدتها ٥٨٢ وصارت تتزايد بالتدريج حتى بلغت عدتها في ١٨٩١ سنة الى ١٧٦٢ خلاصة . اما القضايا الجنائية من غير القتل من سرقة ونهب وسلب الى غير ذلك كانت عدة خلاصاتها الصادرة من المحاكم البلدية في سنة ١٨٨٤ ـــ ٤٨٤٦ وصارت ايضا تنمو وتتسع حتى بلغت في سنة ١٨٩١ عدد ١٩٧٤٢ فهذه هي حسن مساعيهم وحلولهم لجلب الصلاح ووضع الامة في النجاح واتساع الثروة . لكن اين هي الثروة . ما الجى جميع هولاء على ارتكابهم هذه الامور القبيحة الآ الفقر والاحتياج وعدم امكانهم على حصول ما يقتاتون به . اهل كنتم تسمعون قبل حلول الانكليز بهذه الشؤن التي يليق لها الحجر الجلمود ويرثى لها القلب الجحود وخشي ان يكون هذا عبرة لهم ويكفونا من كثرة رغيهم بان في مدتهم حصل لمصر كل الخير وزال عنها كل الضير .

الحماية الانكليزية

وردت لنا هذه الرسالة من احد الاعيان بمصر .

اعلم ايها الاخ العزيز ان قطاع الطريق بوادي النيل زاد عددهم وانتشارهم وكثر شرهم لجرى وفيلي وحيثما انهم لم يجدوا من يقمعهم ويقاصصهم بما يستحقونه تجاسروا وهجموا على محطة بولاق الدكرور التي كما تعهد انها باب العاصمة حينئذ قامت العساكر الوطنية وردعتهم وردتهم على اعقابهم خاسئين مقتول احدهم ولم تحرك الانكليز لمعاونتهم والظاهر ان هذا الامر عين مرغوبهم حتى يمدوا زمن اقامتهم بمصر محتجا بعدم الهدو والراحة وانهم ما حلو بمصر الا لحسم المشكلات المشاكلة لذلك من ان كما تعلم ان قطاع الطريق وجدت لوجودهم وبالضيق على ارزاق الناس ظهروا وغرضنا من فضلك ايها الاستاذ ان تفرغ هذه الحادثة في قالب تياتري وتزينها برسمك العادي حتى تتفكه الاذهان وتتروح الافكار بطالعتها وتود كذلك بانه ينشا من هذا النظر زيادة

نفقة الاهالي بالاحوال . والسلام ختام . م ج

— قال ابو نظاره — حيثما اني احب اكون مطيعًا لمطالب اهل ولمحي الكرام فلم اتاخر عن اجابة هذا الامير على مرغوبه وبناءً على ذلك قد جعلت قوائم الرسم تشخيص حادثة محطة بولاق الدكرور والمخاطبة التي وقعت بين المستر بول وعساكره وشيخ البلد هكذا بالحديث الدارج .

— قال المستر بول — عاوزين اني افوت مصر . افوت مصر ؟ شي غريب . ازاي افوت بلد خصبه زي دي ارضها تطرح دهب ؟ قل لهم فضوها . اللي عمري ما اتركها ابدًا . بلد متنعم فيها وعيشي فيها لذيذ وصحتي فيها طيبه وقاعد فيها ملك ولبن اقول هات حالا يجيبوا لي مطلوبي الخداين والسادات . — فقال العسكر الانكليز والكاس بيدهم — معلوم المستر بول ملك ولبن يقول هات يجيبوا له مطلوبه الذوات — قال المستر بول والكاس على فمه — العز لملكه ملكتنا فيكطوريا صاحبة الشان اشربوا بنا في محبتها . وشفطه كان في محبة السار بارنغ الخديوي الصحيح . كونوا دايم في كل عدوينا السود . احنا في ارضنا المصريه . ما يخرجنا منها لا ابن عفريت ولا ابن جنيه . قال العسكر والكاس في فمهم — معلوم احنا في ارضنا المصريه . ما يخرجنا منها لا ابن عفريت ولا ابن جنيه — فبلع المستر بول الكاس وملأ غيره وقال — المكتوب على جبين مصر من خير وشر في قبضتي اصرفه كيفما اشا . جبتها وما لبنها في يدي دي (واشار بيده) . اشتري بجنيهاتي الدهب ذواتها وكبراها . بالجنيهات اصبحهم عبيدي واحركهم زي ما يعجبني . وعيشتي الهنيه دي من اين ؟ من قفا الامه دي اللي غلبها الزمان ورماها . تحت حكمنا اللي مرطها ونهاها ——

قال العسكر — الامه دي اللي غلبها الزمان ورماها . تحت حكمنا اللي مرطنا ونهاها — فشرب المستر بول وصاح من مخه وقال — اشربوا بنا كمان كاس يا جدعان في محبة الدوله الكبيره البريطانيه . وفي محبة مصر الانكليزيه — قال العسكر — في محبة الامه الكبيره البريطانيه ومصر الخفيفه الانكليزيه — قال المستر بول بانزعاج — ايه ده . ما انتوش سامعين طرقعة البندق من ناحية بولاق الدكرور ؟ طاخ طاخ طاخ . مالكم دي شكم اصفر ؟ خفتم والا ايه ؟ قال العسكر — معلوم . دول دباحه نهابه . يا دهوتنا يا دهوتنا يا انكليز . تعالى لنا يا نينه . اهربوا بنا يا شجعان احسن يقوا في المحطه وشويه يلقوهم فوق ادكم — قال المستر بول — هدوا روعكم يا جدعان ما تخافوش . دلوقت يلقوهم انكسروا وهربوا زي الفراخ واللي راح يكفينا شرهم مين . العسكر المصريه اللي احنا قاعدين في حماها وشوفوا الظباط ازاي

راحين يستوهم . بقى عمروا كاسكم والمشوا واشربوا بنا في محبة الظباط البلدي على شان انهم بيفدوا بروحهم ويرموا نفسهم في الخطر والهلاك لطرد الاشرار دول — فصفقوا الكاسات في حلوقهم وزاطوا ودبدبوا ورقصوا وغنوا . شويه وشيخ البلد داخل عليهم فلما راهم في هذه الحالة تعجب وقال لهم — بقى انتم قاعدين هنا عاملين لكم حانه وبترقصوا وبتدبدبوا وفرحانين وزابطين والكاس فوق الكاس واحنا هناك بنشرب الكاس ونلقى الرصاص وشايفين الاهوال . يوم ما جيتم و شفناكم كان انولد فيه شيطان جديد . نهبتم مالنا واسفينونا الصديد . ربنا ينزل عليكم السخط . قطاعين الطريق دول من اين جونا ؟ مش انتم اللي جبتوهم لنا بسود تدبيركم والسرقه والنهب والقتل كنا نعرفهم قبلكم ؟ لا . ابدًا . ونشاهم من جوع العالم ويلصهم وظلمكم اللي فاق الحدود وما سمعوش به الجدود . مش كدا انتم جيتم هنا على شان تحطوا في البلاد الامن والراحة وتكتروا اغنى الناس واصحاب الثقاوه يتركوا شقاوتهم لعدلكم ؟ اهو شفناه . مش كدا ؟ الواحد مش قادر يسكت . من يوم ما دخلتم وشفنا وشكم النحس ما شفنا خير ابدًا . قطعتم ارزاقنا وجبتم لنا النكد والبلاوي اللي في الدنيا كلها . فقدنا الراحه والطمان على الاموال بل على الارواح . انتم ما فيش على وجه الارض اظلم منكم — فشخط فيه المستر بول وقال له — انت اتجننت والا ايه ؟ سد حلقك لحسن تطير راسك في الهوا وتحسس بين اكتافك ما تلاقيهاش . هو اللي جاي يستغيث بالانكليز بقح والا يتذلل لهم ويتخضع ؟

— فقال له شيخ البلد على سبيل السخرية به — ايها السيد الجليل صاحب الفضل المشهور . استغيث بقلبك الرؤوف بان يرق لنا ويرثي لسوء حالنا وتنهض بجيشك الجرار بفرسانك دول الابطال وانت كالاسد في مقدمهم وتبطش باللي نزلوا علينا يريدوا انهبنا وهتك اعراضنا فاسعى من فضلك لحمايتنا — فقاطعه المستر بول وقال له — اسعى لحمايتكم ؟ والبوليس الفلاح بيعمل ايه امال — قال له شيخ البلد — الحراميه كتار والبوليس الفلاح شويه . تعالوا ساعدونا عليهم وحاربوهم — فشخر المستر بول ونخر وقال له — نحاربهم ؟ كونتم المحاربه مش شغلنا . انتم اللي لازم تحمونا — فقال له شيخ البلد — نحميكم ؟ ازاي ؟ نحميكم وانتم اسمكم محامينا ؟ تعالوا اسمعوا يا ناس . وبقى امال ايه شغلكم في بلادنا ؟ — قال له المستر بول — احنا هنا على شان سعادتكم وسروركم وفرحكم وغناكم ونعلمكم الانكليزي ولعلمكم كلكم بروتستان — فقال له شيخ البلد بشماخه — وايه لسانك ده تدخل لسان الوز ومدهبكه اللي ما تعرف له راس من رجلين على راي المثل جوزوا مشكاح لريمه قالوا الاثنين ما عليهم قيمه . احنا مكتفيين بلساننا العربي زبة

« Lorsqu'un croiseur anglais capture un boutre arabe soupçonné de faire la traite, les hommes trouvés à bord du bateau ne sont pas rendus à la liberté. On les conduit aux Seychelles, où les Anglais ont établi un dépôt pour recevoir cette marchandise humaine ; de là ils sont dirigés sur les colonies anglaises qui ont besoin de travailleurs (le cap de Bonne-Espérance, Natal, etc., etc.).

« Voilà comment, sous couleur de réprimer la traite, les philanthropes d'Albion savent l'utiliser à leur profit ! Il arrive assez souvent que la confiscation a lieu, même quand il n'y a pas de traite. Ceux qui opèrent les captures en retirent d'assez beaux bénéfices, sous forme d'indemnités, pour qu'ils soient tentés de faire du zèle.

« Ces faits sont de notoriété universelle ; il en a été question, je crois, dans la discussion récente sur la Convention de Bruxelles ».

الفصاحه ونفرا نا المجيد الهادي الحسيل السعاده الدنيا ويه والاخرويه (والتفت شيخ البلد وهو في اثناء ذلك فرأى البوليس البلدي شتت شمل الحراميه وقتل منهم نفرا، ففرح وقال للمستربول) انظر يا كبير الانكليز كيف فعل ربنا عجب ما احوجناش لك ولعساكرك الانذال . أدحنا انتصرنا على قطاع الطريق وخليناهم وشوف امالي هربانين . بقى سيادتكم خليكم رضكم على ما انتم عليه من حنظلم وانسالهم . انما حاجه تكون في علمكم ان ماكنتوش تعرفوها اقول لكم عليها . ما بقاش من عمركم الا تلات ايام ونصف تتعوا فيهم زي ما يعجبكم وامحوا فيهم وبرطعوا . وقت الخلوص من ذوات كم قريب احنا معتمدين على المولى ان يقوي خليفته يطردكم من بلادنا .

شهامة عباس

وردت الينا هذه الرسالة من م افندي ع المنشي اللبيب

مخاطبة بين الحدق ومجدع على قهوة البورصة بمصر القاهره — قال الحدق — الحمد لله بالسلامه يا عم . دانت وحشتنا يا اخ . كنت فين الايام دي كلها ما حدش شافك والاخوان كانت خايفه عليك من غدر الجراد الاحمر لاننا نعرفك حر الافكار فقلنا لا شك مجدع ذم المستربول او بهدل عسكري انكليزي فاخدوه من الدار للنار — قال مجدع — ما تخافشي علي انا حدق مانيش اهبل . اكره الجماعه في الباطن اما في الظاهر اسمح لهم جوخ واتدهلز عليهم واصبح وامسي كانهم اعز الاصحاب لكن اللي في القلب في القلب يا كنيسه . يجينا يوم نفش غلنا فيه واليوم ده ماهوش بعيد — قال الحدق — الفرج قريب اذا استمر الجنذي على ما هو من الشهامه وعلو الهمه . اما اذا طنش للجماعه وجبر لهم شويه . الخلاص مستحيل — قال مجدع — الكلام ده ايه ؟ عباس جدع ربنا يحميه لنا . ده بيخلي الانكليز تشب وتلب . ولد شاطر لكن امه لا يخاف من بارنج ولا يبالي في كلامه — قال الحدق — دعنا من الامر ده وقل لي انت كنت فين المده دي كلها — قال مجدع — كنت في قبلي ورايت اولاد البلد والفلاحين في غايه من النشاط ولهم امل كبير في خديوينا عباس الله يحفظه وينصره وفرحانين بالفرمان اللي جاله من مولانا السلطان بقراءته ونشره رغما عن انف الغايرين . ده انا سمعت منهم نادره غريبه عنه . يا ترى صحيح او خرافه — قال الحدق — هات يا مجدع من تحابيشك هات وسمعنا النادره اللي حكوها لك في قبلي — قال مجدع — على العين والراس يا سيد الناس . انا احكيها لك قال يا افندم يوم من ذات الايام وهو البطل غايت راكب على حصانه الكحيل ومعدي على قنطرة قصر النيل ضيب بعينه الحلوه شاف عسكري انكليزي من ايام ابهات الفاتين غايب في خناق رجل فلاح ماشي على باب الله وراه نازل بالبونيه طاق طيق على راس المسكين اللي لا ذنب له ولا ابيه . فوقف الخديوي ورطن له باللسان وقال له بتضرب الفلاح ده لاي سبب ؟ فتجاسر الانكليزي ورد على افندينا وقال له . مش شغلك . فزعل عليه الباشا والتفت لياور من الياورين الراكبين وراه وامره يرمي الملعون البحر وقد حصل يا عم وتما سمك النيل علت ليلتها على جثته الطريه عزومه وشبعت من لحمه اللذيذ اسماك الجيزه — قال الحدق — ما سمعتش الكلام ده — قال مجدع — النادره دي في فم جميع اهالي قبلي كبار وصغار حكاها لهم شيخ صعيدي كان حاضرها وعمل عليها دور ظريف بغنوه هناك اولاد بلد وفلاحين وانا نقلته ومرادي اوريه للاخوان . دور عال اذا اردت تسمعه انا اقراه لك — قال الحدق — يبقى لك الفضل — (فقراه مجدع هكذا)

قالوا الخديوي كان مار … على الكبري بحصانه الفاخر
اذ في طريقه شاف فاجر … من الانكليز نسل الغربان
قابض بيده الخطافه … على خناق ابو قطافه
فلاح كبير من الرصافه … ويقول له اقتلك او ارشان
لولا الفلاح من لحمه حاكم هايب … لطوحه بين الحطايب
واحرمه اكل المطايب … لكن خاشي الخديوي والسلطان
فقال له الامير ما لك حاكم … في فلاحنا الصديق يا ظالم
يا ترى انت يقظان او نايم … وايش عمل فيك ذا الغلبان
جيت بلادنا بدعوى الاصلاح … لكن هل رايناك غير سفاح
اكلتنا راس المال والارباح … وعاوز كمان تاذي الانسان
هيا غلام في البحر ترمي … وذا الخبيث ريحنا من شره
حتى يكون عبره لغيره … هيا غلام القه لا تتوان
عندها الغلام من رجله شده … على البحر الكبير وفيه ملت
وقال هذا الباغي وحده … وراح جزا الظلام والخيان

— فقال له حدق — ضيفك على الدور ده البيتين دول :

كذا سمعنا والناس قالوا … لكن ما اراها الا مبالغه له
لشده حبهم في عباس وحواله … عم الجذيوي ما يجري ذا الشان

AVIS IMPORTANT

Le cheikh Abou Naddara reçoit ses confrères de la presse française et étrangère, ainsi que les personnes qui désirent lui demander des leçons, des traductions ou des rédactions en français, anglais, italien et arabe, tous les lundis, mercredis et vendredis de une à deux heures, et de six à sept heures du soir, dans son domicile de la rue Geoffroy-Marie, nº 6.

Par sa nouvelle méthode, fruit de trente-cinq ans de professions, le cheikh Abou Naddara s'engage à faire parler et comprendre l'arabe, quel que soit le dialecte, en 30 leçons.

LE BRIGANDAGE EN ÉGYPTE

Au moment où sir E. Baring annonçait triomphalement à l'Europe que, grâce au protectorat anglais, la sécurité existait dans toute la vallée du Nil, les événements lui infligeaient un démenti éclatant. En effet, nos dépêches du Caire nous annoncent que le dernier jour de Ramajan des brigands ont attaqué la gare de Boulaq-Dakrour, aux portes mêmes du Caire. Fort heureusement la police indigène survint, et, après une bataille acharnée, mit en fuite les bandits.

Du reste, les attentats de ce genre se multiplient avec une effrayante rapidité ; on n'a pas oublié le pillage de la maison du nazir des Domaines, près de Bedrischein, et la disparition de ce nazir, sans que les chefs anglais de la police aient pu empêcher les déprédations, ni donner des nouvelles du disparu. L'attaque contre la gare de Boulaq-Dakrour est la troisième depuis l'occupation anglaise.

Dans la Haute-Égypte, des attentats contre le personnel des chemins de fer se produisent presque toutes les semaines ; des cantonniers ont été tués ; plusieurs maisons ont été dévastées.

Tandis que certains journaux égyptiens, à la solde des envahisseurs, célèbrent les bienfaits de l'intrusion anglaise, il est facile de leur faire remarquer que, avant l'occupation, le brigandage n'existait pas et que les faits de violence se produisaient fort rarement. Si ces journaux tentent de nier cette vérité, nous leur mettrons sous les yeux des chiffres, empruntés au rapport du procureur général des tribunaux indigènes.

Nous y lisons ceci :

Jugements en matière de crime.

1884	285
1887	760
1890	1.979
1891	1.762

En matière de délits.

1884	4.846
1887	8.203
1890	16.281
1891	21.974

En matière de contraventions.

1884	10.000
1888	17.000
1891	49.425

Voilà des chiffres qui parlent et leur éloquence n'est guère d'accord avec celle de sir E. Baring.

Tirage justifié 15000 exemp

بيان هذا الرسم في مقالة NOS PROTECTEURS LES ANGLAIS حماية الانكليز

Opérette en un Acte et beaucoup de Tableaux *(Musique à faire)*

JOHN BULL, *le verre à la main* :

Riche est le sol égyptien !
Je compte y passer ma vie.
Je m'y plais tant ! J'y suis si bien !
Je n'ai qu'à dire : « Apportez-moi » ;
On m'obéit. Je suis le roi. *(bis)*.

LES SOLDATS ANGLAIS, *dansant* :

Il n'a qu'à dire : « Apportez-moi ».
On obéit. John Bull est roi.

JOHN BULL, *buvant* :

Vive la Queen Victoria ! Vive !
A sa santé, buvons amis.
Baring est vraiment Khédive !
Goddem à nos noirs ennemis.
Nous sommes chez nous. Cette terre
Est tout entière à l'Angleterre. *(bis)*.

LES SOLDATS ANGLAIS, *buvant* :

Nous sommes chez nous. Cette terre
Appartient toute à l'Angleterre.

JOHN BULL, *remplissant son verre* :

D'Egypte, en mains, je tiens le sort ;
Car j'ai l'armée et les finances.
J'achète par mes pièces d'or
Les Altesses, les Excellences.
Ici John Bull vit très joyeux,
Grâce à ce peuple malheureux. *(bis)*.

LES SOLDATS ANGLAIS, *dansant* :

Ici nous vivons très joyeux
Aux frais du peuple malheureux.

JOHN BULL, *buvant* :

Buvons encor. Hourrah ! pour la Grande-Bre-
[tagne !
Vive l'Egypte anglaise et sablons le champagne.

LES SOLDATS ANGLAIS, *buvant* :

Buvons toujours. Buvons à la Grande-Bretagne.
Qui nous fait exploiter ce pays de cocagne.

JOHN BULL, *inquiet* :

Entendez-vous, amis ? Du côté de Boulaq
Des coups de feu. Pif. Paf. Vous avez tous le trac.

LES SOLDATS ANGLAIS, *effrayés* :

Oui. Ce sont les brigands. Gare à nous, Anglais !
[Gare !
Oh ! Lord ! Sauve qui peut. Ils attaquent la gare.

JOHN BULL :

Rassurez-vous, enfants. Ces hardis agresseurs
Seront battus, chassés par nos bons défenseurs.
La police indigène est là. Ses agents intrépides
Eloigneront d'ici tous ces brigands perfides.
De ces braves fellahs, buvons à la santé ;
Car ils risquent leur peau pour notre sûreté.

LE FELLAH *arrive en courant* :

Que vois-je ! Vous êtes en fête
Tandis que nous sommes au feu.
Qu'elle tombe sur votre tête
La malédiction de Dieu.

De ces horribles brigandages
La cause est votre invasion,
Et le massacre et les pillages
Sont nés de votre intrusion.

N'est-ce pas pour rétablir l'ordre
Que vous nous avez envahis ?
Pourtant, depuis lors, le désordre
Augmente dans tout le pays.

JOHN BULL, *menaçant* :

Ose me dire un mot encore,
Et dans le vent tu disparais.
On est humble quand on implore
L'aide et le secours des Anglais.

LE FELLAH, *avec ironie* :

Seigneur ! Que votre cœur si tendre
Prenne pitié de nos malheurs !
Venez nous aider à défendre
Nos maisons contre les voleurs.

JOHN BULL :

Vous aider ? Et votre police ?

LE FELLAH :

Nos gardiens sont très peu nombreux.

JOHN BULL, *haussant les épaules* :

Combattre n'est pas notre office,
Protégez-nous.

LE FELLAH :

Vous, justes cieux !
Les protecteurs de ma patrie ?
Vous me prenez pour protecteur ?
Que faites-vous donc, je vous prie,
Dans ce pays, noble seigneur ?

JOHN BULL, *gravement* :

Nous sommes ici pour vous rendre
Riches, heureux, gais et contents.
L'anglais, nous voulons vous apprendre
Et vous faire tous protestants.

LE FELLAH, *avec dignité* :

Nous n'aimons pas ta langue d'oie,
Ton plum-pudding, ton culte vieux :
La langue arabe est notre joie
Et le Coran nous rend heureux.

Lui montrant les bandits chassés par la police indigène :

Allah nous donna la victoire
Sur les brigands sans ton secours.
Tu peux donc continuer à boire,
A danser, mais pour peu de jours.

Car l'heure de la délivrance
Pour nous tous bientôt sonnera.
En Dieu nous avons confiance ;
Son Caliphe nous sauvera.

ABOU NADDARA

L'ANGLETERRE ESCLAVAGISTE

Voici ce qu'en a dit, devant un auditoire select et nombreux, M. Ed. Le Roy, l'honorable député de la Réunion, dans son intéressante conférence sur Nossi-Bé à la Société Africaine de France, dont il est le vice-président :

« En ce qui concerne les agissements britanniques dans la mer des Indes et sur la côte d'Afrique, voici ce qui se passe :